

Odpadový Oskar zná vítěze. Nejméně směsného odpadu vyprodukovaly Stéblová, Chvalšiny a Fulnek

Datum 17.9.2026
Subjekt Arnika
Region Tschechische Republik
Kategorie Abfallwirtschaft

Arnika vyhlásila výsledky 12. ročníku Odpadového Oskara. Nejméně směsného odpadu za rok 2025 vyprodukovaly Stéblová, Chvalšiny a Fulnek. Za soustavnou práci na odpadovém hospodářství ocenila jako příklad dobré praxe Nový Bydžov a Nedachlebice.

Kolik směsného komunálního odpadu (SKO) musí ročně vyprodukovat jeden obyvatel? Podle výsledků 12. ročníku Odpadového Oskara výrazně méně, než je v Česku běžné. Arnika letos ocenila obce s nejnižší produkcí SKO za rok 2025 ve třech velikostních kategoriích. Mezi obcemi do 1 000 obyvatel zvítězila Stéblová v Pardubickém kraji (335 obyvatel) s 42,9 kilogramu SKO na obyvatele. V kategorii od 1 000 do 5 000 obyvatel vedou jihočeské Chvalšiny (1 233 obyvatel, 51,7 kg) a mezi obcemi nad 5 000 obyvatel moravskoslezský Fulnek (5 472 obyvatel, 102,3 kg).

Soutěž zároveň ukazuje, že k oběhovému hospodářství nevede jen lepší třídění. Klíčové je především snižovat množství směsného odpadu a udržet využitelné materiály mimo černé popelnice. Odpad totiž není jen problém, ale také surovina – a právě o ni v černé popelnici přicházíme. Co skončí ve směsném odpadu, to se do oběhu většinou už nevrátí.

Černé popelnice jsou plné surovin

Většina směsného komunálního odpadu v Česku dosud končí na skládkách, přestože cílem je skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů zásadně omezit. Řešením ale nejsou ani spalovny. Především je potřeba dostat z černých popelnic to, co lze dál využít – hlavně bioodpad, ale také papír, plasty, textil nebo věci vhodné k opětovnému použití. Výsledky Odpadového Oskara dokládají, že produkci SKO lze už dnes stlačit hluboko pod celorepublikový průměr.

Významnou část směsného odpadu stále tvoří bioodpad, který v černé popelnici vůbec končit nemusí. Zbytky z kuchyně a ze zahrady lze zkompostovat a vrátit tak živiny zpět do půdy. Podobné je to s dalšími složkami směsného odpadu – papírem, plasty, textilem nebo věcmi, které ještě mohou sloužit. Právě o tom je oběhové hospodářství: předcházet vzniku odpadu a materiály, které už vzniknou, udržet co nejdéle v oběhu, místo aby skončily ve směsném odpadu.

Ocenění za dlouhodobou práci

Vedle obcí s nejnižší produkcí SKO udělila Arnika letos Odpadového Oskara za příklad dobré praxe také Novému Bydžovu a Nedachlebicím. Obě obce ocenila za soustavný rozvoj odpadového hospodářství, nikoli jen za jednorázově dosažené číslo. Nový Bydžov snížil produkci SKO z 232 kilogramů na obyvatele v roce 2018 na 138 kilogramů v roce 2025. Nedachlebice se dostaly ještě dál – z 232 kilogramů na obyvatele v roce 2019 na 78 kilogramů v roce 2025.

Obce stále častěji spolupracují

Důležitou cestou ke zlepšení odpadového hospodářství je také spolupráce. Obce v Česku stále častěji postupují společně – v dobrovolných svazcích obcí nebo prostřednictvím společně vlastněných svozových společností. Získávají tak větší kontrolu nad náklady i nad nastavením celého systému, mohou sdílet zkušenosti, technické zázemí a informační materiály a více se věnovat předcházení vzniku odpadu a jeho třídění. Společně mohou také hledat řešení pro využití odpadů přímo v regionu a investovat do infrastruktury, která by pro jednotlivé obce byla těžko dostupná – například do třídících linek, překladišť, kompostáren nebo sběrných dvorů. Ovlivňují tak větší část systému, od sběru odpadu až po jeho další zpracování.

Jedním z dlouhodobě fungujících příkladů je SOMPO, a.s. na Pelhřimovsku. Společnost v roce 1997 založilo celkem 117 měst a obcí, které ji dodnes stoprocentně vlastní a prostřednictvím svých zástupců spolurozhodují o její činnosti a rozvoji. SOMPO zajišťuje komplexní služby v nakládání s odpady a vybudovalo vlastní regionální infrastrukturu – od svozu přes překladiště a dotřídovací linku až po skládku.

Výsledky 12. ročníku Odpadového Oskara

Pořadí obcí podle produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele za rok 2025.

Do 1 000 obyvatel

1. Stéblová (Pardubický kraj, 335 obyvatel) – 42,9 kg
2. Dalešice (Liberecký kraj, 225 obyvatel) – 43,7 kg
3. Bílá Voda (Olomoucký kraj, 338 obyvatel) – 46,0 kg
4. Vrančice (Středočeský kraj, 176 obyvatel) – 49,3 kg
5. Brodec (Ústecký kraj, 86 obyvatel) – 56,4 kg
6. Třeštice (Kraj Vysočina, 162 obyvatel) – 59,0 kg
7. Oznice (Zlínský kraj, 198 obyvatel) – 59,7 kg
8. Bocanovice (Moravskoslezský kraj, 497 obyvatel) – 60,5 kg
9. Kožušany-Tážaly (Olomoucký kraj, 870 obyvatel) – 61,6 kg
10. Ktová (Liberecký kraj, 243 obyvatel) – 61,8 kg

1 000-5 000 obyvatel

1. Chvalšiny (Jihočeský kraj, 1 233 obyvatel) – 51,7 kg
2. Staré Hodějovice (Jihočeský kraj, 1 345 obyvatel) – 61,0 kg
3. Chrástany (Středočeský kraj, 1 180 obyvatel) – 62,1 kg
4. Mochtín (Plzeňský kraj, 1 159 obyvatel) – 65,3 kg
5. Přílepy (Zlínský kraj, 1 001 obyvatel) – 67,1 kg
6. Písečná (Moravskoslezský kraj, 1 073 obyvatel) – 70,5 kg
7. Uherčice (Jihomoravský kraj, 1 120 obyvatel) – 75,7 kg
8. Rybí (Moravskoslezský kraj, 1 261 obyvatel) – 77,3 kg
9. Bechlín (Ústecký kraj, 1 347 obyvatel) – 80,2 kg
10. Zlonín (Středočeský kraj, 1 377 obyvatel) – 83,6 kg

Nad 5 000 obyvatel

1. Fulnek (Moravskoslezský kraj, 5 472 obyvatel) – 102,3 kg
2. Kosmonosy (Středočeský kraj, 5 247 obyvatel) – 103,4 kg
3. Kostelec nad Orlicí (Královéhradecký kraj, 6 252 obyvatel) – 110,6 kg
4. Bystřice (Moravskoslezský kraj, 5 260 obyvatel) – 112,0 kg
5. Příbor (Moravskoslezský kraj, 8 298 obyvatel) – 116,6 kg
6. Vysoké Mýto (Pardubický kraj, 12 560 obyvatel) – 116,7 kg
7. Týnec nad Sázavou (Středočeský kraj, 5 752 obyvatel) – 119,8 kg
8. Choceň (Pardubický kraj, 8 641 obyvatel) – 120,8 kg

9. Kunovice (Zlínský kraj, 5 570 obyvatel) – 120,9 kg

10. Telč (Kraj Vysočina, 5 134 obyvatel) – 121,4 kg

Nedachlebice (Zlínský kraj, 784 obyvatel)

Nedachlebice na Uherskohradištsku ukazují, jak může kombinace pohodlného třídění, práce s bioodpadem a ekonomické motivace výrazně snížit množství směsného odpadu. Obec od roku 2019 postupně proměnila celý systém. Zavedla sběr tříděného odpadu přímo od domů (door-to-door), vlastní svoz i dotřídování a paušální poplatek nahradila platbou podle skutečného množství směsného odpadu. Domácnosti dnes platí 5 Kč za každý kilogram SKO. Produkce směsného odpadu díky tomu klesla z 232 kilogramů na obyvatele v roce 2019 na 78 kilogramů v roce 2025. Jen mezi lety 2024 a 2025 se množství SKO v obci snížilo z 96,8 na 61,4 tuny.

Důležitou součástí systému je bioodpad a komunitní kompostování. Obec má podle své evidence přibližně 160 nádob na bioodpad o objemu 120 litrů, obyvatelům zapůjčila kolem 60 domácích kompostérů a na čtyřech místech jsou k dispozici větší kontejnery na bioodpad. Jejich obsah obec podle potřeby sváží do komunitní kompostárny, kam mohou lidé rostlinné zbytky vozit i sami.

Tříděný odpad svážejí pracovníci obce jednou za čtrnáct dní přímo od domácností. Plasty mohou lidé odevzdávat společně s hliníkovými nápojovými plechovkami, které obec následně odděluje. Plasty už dál netřídí podle jednotlivých druhů, ale lisuje je do balíků a předává zpracovatelům. Systém tak nestojí jen na dostupném třídění, ale také na tom, že obec sama sleduje jednotlivé odpadové toky a hledá, kde množství směsného odpadu dál snížit.

Obec svůj systém ověřuje i rozboru odpadu. Při rozboru vzorku SKO o hmotnosti 325 kg v roce 2023 tvořil skutečně zbytkový odpad jen 45,5 % obsahu popelnic – více než polovinu tedy bylo ještě možné oddělit. Největší rezervou byl bioodpad včetně gastroodpadu, který tvořil 23,3 % vzorku. Dalších 17,4 % připadalo na běžně tříditelné složky.

Produkce vybraných odpadů v Nedachlebicích (kg na obyvatele)

	2023	2024	2025
Papír	14,5	14,7	17,5
Plasty	22,5	23,8	26,5
Dřevo	10,7	15,3	16,4
Textil	2,7	0,0	3,9
Bioodpad (rostlinné zbytky)	126	129,3	127,6
Sklo	14,7	12,7	13,3
Kovy	24,5	22,8	23,3
Směsný odpad (SKO)	124,9	123,2	78,3
Objemný odpad	31,7	48,7	32,0
Úroveň třídění	57,9 %	56 %	67,4 %

Systém v Nedachlebicích Arnika podrobně [popisuje](#) na svém webu.

Nový Bydžov (Královéhradecký kraj, 7 224 obyvatel)

Nový Bydžov rozvíjí své odpadové hospodářství dlouhodobě a prioritou je pro něj motivace domácností. Už v roce 2011 zavedl motivační systém sběru s čárovými kódy – kdo se do něj zapojil, dostával slevu za každý vytríděný kilogram plastů, nápojových kartonů a papíru.

V roce 2019 město systém s čárovými kódy nahradilo systémem MESOH (označovaným také jako systém ISNO, jeho autorem je Ing. Staňka). Změna se vyplatila – produkce směsného odpadu ve městě klesla.

Městu se podařilo zavést třídění bioodpadu i na sídlištích. Aby se bioodpad neznečišťoval, jsou nádoby na něj zamčené a klíč od nich dostanou za zálohu jen ti, kdo chtějí tuto surovinu třídit. Město má také komunitní vermikompostér. Svezený bioodpad se zpracovává v komunitní kompostárně. Město ho neváží, a proto ho ani neeviduje. I tak míra třídění v roce 2025 dosáhla 58 %.

Na systému město dál pracuje, například na další optimalizaci sběrných míst, jejich přiblížení k domácnostem nebo distribuci kompostérů do rodinných domů.

Produkce vybraných odpadů v Novém Bydžově v letech 2018–2025 (kg na obyvatele)

	2018	2019	2022	2025
Papír	32,5	34,6	28,8	30,5
Plasty	21,3	19,8	20,9	21,5
Sklo	12,1	13	14,4	15,0
Kovy	47,6	54,8	104	162,2
Textil	1,8	4,9	3,9	2,6
Dřevo	–	–	7,6	16,6
Směsný odpad (SKO)	231,9	207,8	153,6	138,2
Objemný odpad	48,7	51,8	52	49,5

Vývoj odpadového hospodářství v Novém Bydžově Arnika podrobně [mapuje](#) na svém webu.

Pro víc informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, +420 606 727 942.

Podpořeno Ministerstvem životního prostředí. Nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/odpadovy-oskar-zna-viteze-nejmene-smesneho-odpadu-vyprod-ukovaly-steblova-chvalsiny-a-fulnek>